

Rys. 40. Piramida kompetencji

Źródło: opracowanie własne na podstawie G.J. Bergenhenegouwen, H.F.K. Horn, E.A.M. Mooijman, *Competence development – a challenge for human resource professionals: Core competence of organisations as guidelines for the development of employees*, „Industrial and Commercial Training” 1997, nr 2, s. 55–62.

Z perspektywy badań, jakie prowadzę w środowisku menedżerów, właścicieli firm, sprzedawców i specjalistów w swoich dziedzinach, istotne znaczenie ma zarówno materia pracy, jaką wykonujemy, oraz to, na ile sami potrafimy zaprzęgnąć własne emocje do jej wykonywania. Włączając popularny portal YouTube, znajdziemy miliony propozycji rozwiązań dotyczących tego, kim zostać, czym się w życiu zająć itp.

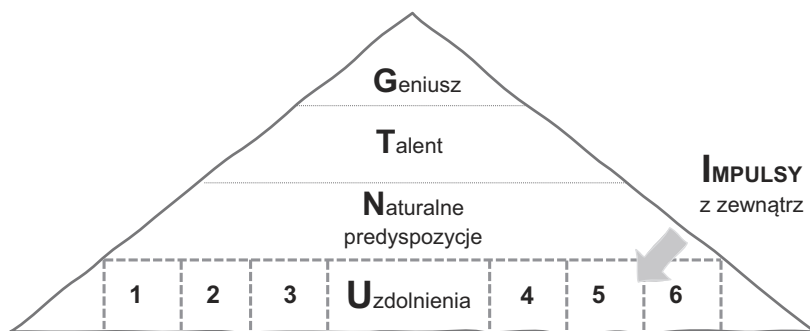
Niedostępność geniuszu

Pamiętajmy jednak, że tylko kilka procent ludzi jest geniuszami w swoich dziedzinach, czyli w dużej mierze potrafią nie tylko osiągać wybitne wyniki w swojej specjalizacji, ale do tego są jeszcze zdeterminowani, by to robić. Głównie dlatego stają się ludźmi wybitnymi. Gratuluję każdemu, kto jest w tej grupie, w końcu jest ona nieliczna. Tacy ludzie najczęściej w nauce otrzymują Nagrodę Nobla, w sporcie otrzymują medale igrzysk olimpijskich bądź mistrzostw świata lub Europy, w sztuce (np. w muzyce) zostają laureatami nagród Grammy¹⁵³,

¹⁵³ Czytaj więcej: https://pl.wikipedia.org/wiki/Nagroda_Grammy (dostęp: 26.02.2021).

a w sztukach plastycznych Leonardo da Vinci World Award of Arts¹⁵⁴. Okazuje się, że poziom mistrzowski osiąga określony procent osób, ale poziom wybitny, miano legendy, osiąga niewielu. Co ciekawe, w wielu obszarach mogą to być: „idee, ideologie, teorie, wynalazki, odkrycia, powieści, sztuki teatralne, wiersze, obrazy, kompozycje muzyczne, projekty graficzne, rozwiązania, sposoby postępowania, programy, strategie, taktyki, decyzje, interwencje, reformy, inicjatywy i prawa”¹⁵⁵.

Jak widać, przestrzenie do tego, by zagospodarować je własnym geniuszem, istnieją, byle tylko nim być. Na piramidzie ukazanej na rysunku 41 ten wierzchołek symbolizuje, że jest to grupa nieliczna, i chciałbym, by stała się ona dla nas obiektem analizy w tej części.

Rys. 41. Geniusz, talent, naturalne predyspozycje i uzdolnienia

Źródło: opracowanie własne na podstawie D.K. Simonton, *Geniusz*, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, Warszawa 2010; H. Gardner, *Pięć umysłów przeszłości*, Wydawnictwo Laurum, Warszawa 2009.

Wspomniany Atul Gawande należy do grupy wybitnych chirurgów, podobnie jak Zygmunt Bauman¹⁵⁶ należał do grona współczesnych myślicieli. Dla porządku wspomnę, że obecnie w Polsce wielu ludzi pisze książki, a dokładnie mówiąc, poradniki dotyczące różnego rodzaju obszarów życia z receptami na sukces i poczucie szczęścia. **By urealnić te zapędy: jeszcze w latach 2000–2010 trzeba było mieć konkretne, mierzalne lub reputacyjne osiągnięcia, by napisać książkę i ją wydać.** Warto było albo być wybitnym w danej dziedzinie, profesorem na uniwersytecie, przedsiębiorcą z ponadprzeciętnymi wynikami, lekarzem z sukcesami w leczeniu, naukowcem zanurzonym w swojej specjalizacji itd. Dziś wystarczy umieścić wideo o dowolnej tematyce na portalu YouTube, mieć tzw. followersów¹⁵⁷, czyli

¹⁵⁴ Czytaj więcej: https://pl.wikipedia.org/wiki/Leonardo_da_Vinci_World_Award_of_Arts (dostęp: 26.02.2021).

¹⁵⁵ Czytaj więcej: [http://pedagogika.uwb.edu.pl/files/file/PDF/PUBLIKACJE/J.%20Uszy%C5%84ska-Jarmoc.%20B.Kunat.%20M.J.%20Tarasiuk%20\(2014\)%20Sukcesy%20uczniow%20zdolnych.%20Fakty-narracje-interpretacje,%20CKU,%20Bia%C5%82ystok.pdf](http://pedagogika.uwb.edu.pl/files/file/PDF/PUBLIKACJE/J.%20Uszy%C5%84ska-Jarmoc.%20B.Kunat.%20M.J.%20Tarasiuk%20(2014)%20Sukcesy%20uczniow%20zdolnych.%20Fakty-narracje-interpretacje,%20CKU,%20Bia%C5%82ystok.pdf) (dostęp: 29.12.2020).

¹⁵⁶ Czytaj więcej o dorobku profesora Baumana: https://pl.wikipedia.org/wiki/Zygmunt_Bauman (dostęp: 25.02.2021).

¹⁵⁷ „Zwolennik, ktoś, kto zawsze biernie podąża za kimś, ktoś bez przejawów własnej inicjatywy, subskrybent serwisu społecznościowego lub agregatora treści”, <https://pl.wiktionary.org/wiki/follower> (dostęp: 29.12.2020).